

Nededžan

OBČASNÍK O ŽIVOTE NEDEDZE • Ročník II. • Číslo 3/2008 • NEDECZ 1384

Koniec veľkých prázdnin

Tak čo, milí spoluobčania, máte už dovolenku za sebou? Nabrali ste nové sily a veľa pozitívnej energie? Veríme, že áno. Že tá naakumulovaná energia Vám pomôže pri každodennej práci a úspešnom zvládaní životných ťažkostí. A tých je viac ako dost'.

Život je naozaj pestrý. My sa snažíme, aby bol pestrý aj „náš Nededžan“.

Pardón, nie „náš“, ale „Váš“.

Spestriť ho môžete aj Vy, vážení spoluobčania, svojimi príspevkami, postrehmi, nápadmi, kritikou či chválou.

Dni sa nám krátia, večery pomaly ale isto predlžujú. No tak skúste počas tých predlžujúcich sa večerov zobrat' do ruky namiesto televízneho ovládača pero a papier a napísať do „Nededžana“.

Veľa zdraru pri písaní.

redakčná rada

*Prázdniny i dovolenky
vyčerpané,
nové sily načerpané.
Energie nabrali
ste dúfam dost',
nech práca
každodenná
Vám je pre
radosť.*

Jeseň

Jedným z najkrajších ročných období je jeseň, ktorá neprestajne hýri farbami. Teplota býva akási prívetivejšia a príroda sa pozdáva byť útulnejšou. Vždy nás vie prekvapiť aj vrtkavé počasie. Slniečko sa už začína zubatiet' a pomedzi stromy fúka vietor. S príchodom jesene sa mení celá príroda, mení sa všetko vokol nás. Na poliach dozrieva úroda a ovocné stromy nám odovzdávajú svoje plody. Okrem iného ovocia dozrievajú aj slivky Bystrické a Durajdzije, ktorých je v našej obci popri ceste a v záhradách hojne. O šárke, dnešnej chorobe sliviek, nebolo v minulosti vôbec počuť, a tak sa vždy v takomto období vo veľkom varil slivkový lekvár. Celé rodiny alebo susedia sa dali dokopy a spoločne varili lekvár. Lekvár sa varieval vo veľkom kotli, aby ho bolo čo najviac. Bola to pekná robota, pri ktorej sa ľudia porozprávali, užili si veľa smiechu a zábavy. Asi po troch hodinách varenia bola zo sliviek tzv. brijka, tak sa hovorilo riedkemu lekváru. Lekvár sa varil celú noc. Pri miešaní lekváru, a hlavne keď už začínal hustnúť, sa všetci prítomní striedali. Veselo na seba pokrikovali, doberali sa, v dobrom si vyčítali, ako dlho niekoho nechali lekvár miešať. Na druhý deň lekvár ponalievali do pripravených nádob. Po vychladnutí lekvár dobre zakryli a odložili do komôr. Lekvár

bol veľmi chutný a sladký, hoci cukor sa doň vôbec nepridával. Používal sa na halušky s lekvárom, pečenie do koláčov, do buchiet, na chlieb.

Bolo by veľkou chybou nespomenúť aj tradičný destilát rozvážajúci jazyky, rozbijajúci rodiny, dezinfikujúci rany, tvorcu smiechu a zábavy – slivovicu, ktorú naši predkovia aj my v súčasnosti získavame z plodov slivky domácej. Takého všestranne využité plodov jesene by sa dalo opísať všelijaké a je to naozaj dobré, že vieme tieto dary zúžitkovať, lebo sú mnohokrát lepšie a zdravšie ako tie, čo kúpime v obchodoch.

V nedeľu 21.septembra 2008 sa v našom farskom kostole vo Varine uskutočnila slávnostná svätá omša s poďakovaním za úrodu. Z každej filiálky sa priniesli do kostola obetné dary. Tento rok sme z Nededze priniesli košíky ovocia a peknú kyticu viazanú z kvetov a klasov. Takto sme poďakovali za veriacich z Nededze Pánu Bohu za bohatú tohtoročnú úrodu.

Aj jeseň sa však skončí. Koniec vládnutia jesene nám ukáže prvý mrázik pokreslený na oknách a konárikoch a vtedy akoby sa jeseň uložila na zimný spánok. Potom už svoje vládnutie preberie zima. A. G.

Uznesenia ObÚ v Nededzi – č. 6, 7

Uznesenie č. 6 zo dňa 4. 8. 2008

Obecné zastupiteľstvo v Nededzi

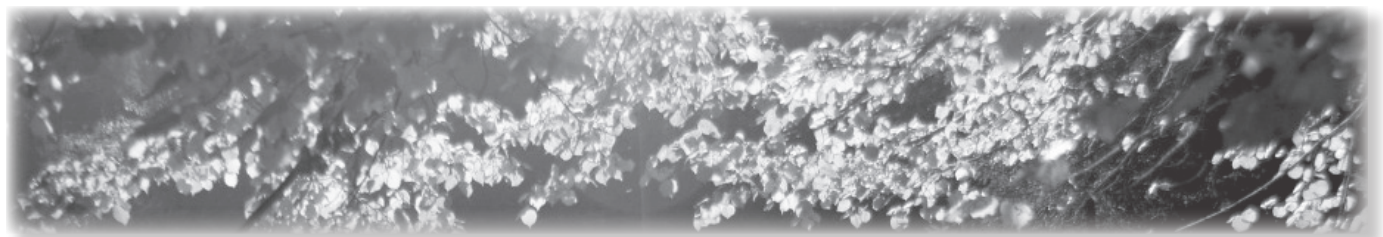
- a) berie na vedomie:
1. informáciu o pokračovaní prác v lokalite Záplotie
 2. informáciu o pokračovaní finančnej kontroly zo Zvole-
na
 3. informáciu o menších obecných službách cez ÚPSVR
 4. informáciu o stretnutí účastníkov združenia Mikroregi-
ónu Terchovská dolina
 5. informáciu o návšteve pracovníkov Dexia banky Žilina
v súvislosti s ponukou fin.prostriedkov pre rozvoj obce
 6. žiadosť Ing.Štefanova na odkúpenie obecného pozemku
– p. č. 243/5
 7. informáciu o príprave projektov na čerpanie eurofón-
dov
 8. informáciu o príprave projektu na separovaný zber
v rámci Mikroregiónu Terchovská dolina
 9. informáciu o pokračovaní prác – vypracovanie doku-
mentácie po schválení Doplnkov ÚPN č. 1, 2, 3 finan-
covaných z prostriedkov reg.rozvoja
 10. informáciu o pokračovaní prác pri výstavbe viacúčelo-
vého multifunkčného ihriska
 11. informáciu o príprave OŠK Nededza na jesennú futba-
lovú súťaž
 12. informáciu o vykonaných prácach na zregulovanom
úseku potoka „Kotrčiná“
- b) schvaľuje:
1. predložený program Obecného zastupiteľstva
Hlasovanie: Za – 7 Proti – 0 Zdržal sa – 0
 2. overovateľov zápisnice: Mgr. Marián Cesnek, Milan Drá-
bik
Hlasovanie: Za – 7 Proti – 0 Zdržal sa – 0
 3. cenu vo výške 20,- Sk/m² pre výkup pozemkov na pre-
dĺženie ul. Záhradná
Hlasovanie: Za – 7 Proti – 0 Zdržal sa – 0
- d) ukladá:
1. predsedovi OŠK Nededza vypracovať návrh pravidiel
a využívania budovaného multifunkčného ihriska
Termín: do budúceho OZ Zodpov.: v texte
 2. zabezpečiť prípravu hodových slávnosti
Termín: 14.9.2008 Zodpov.: predseda OHZ
 3. zverejniť návrh „VZN obce Nededza č.1/2008 o hospo-
dárení, nakladaní s majetkom a ochrane majetku obce“
v obecnej tabuli po dobu 15 dní
Termín: ihneď Zodpov.: p. Slotová

Uznesenie č. 7 zo dňa 22. 9. 2008

Obecné zastupiteľstvo v Nededzi

- b) berie na vedomie:
1. informáciu o pokračovaní prác v lokalite Záplotie
 2. informáciu o vypracovaní správy Kraj.úradu ŽP Žilina
„Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Žilinské-
ho samosprávneho kraja na r. 2007–2013“
 3. informáciu o liste SPP Žilina – „Žiadosť o spoluprácu
pri dodržiavaní ochranných a bezpečnostných pásiem“
 4. informáciu o liste zo ZMOS-u – požiadavka Slovenského
veľvyslanectva v Pekingu – možnosť zaslať propagačný
materiál obce
- b) schvaľuje:
1. predložený program Obecného zastupiteľstva
Hlasovanie: Za – 5 Proti – 0 Zdržal sa – 0
 2. overovateľov zápisnice: Jozef Bíroš, Ing. Miloš Janek
Hlasovanie: Za – 5 Proti – 0 Zdržal sa – 0
 3. VZN č.1/2008 o hospodárení, nakladaní s majetkom
a ochrane majetku obce
Hlasovanie: Za – 5 Proti – 0 Zdržal sa – 0
 4. VZN č. 2/2008 o výške príspevku na čiastočnú úhradu
nákladov škôl, školských zariadení
Hlasovanie: Za – 5 Proti – 0 Zdržal sa – 0
 5. príspevok zákonného zástupcu dieťaťa – žiaka na čiastočnú
úhradu nákladov za pobyt detí v MŠ vo výške
362,- Sk (12,- €)
Hlasovanie: Za – 5 Proti – 0 Zdržal sa – 0
 6. spoluprácu s f. STAR EU, a. s., Bratislava pri podávaní
žiadosti o nenávratné finančné prostriedky z európskych
fondov
Hlasovanie: Za – 5 Proti – 0 Zdržal sa – 0
 7. poplatky za využívanie viacúčelového ihriska:
žiaci, študenti – bez poplatku
futbal: 100,- Sk (3,32 €)/hod – domáci
200,- Sk (6,64 €)/hod – cudzí

ostatné športy: 50,- Sk (1,66 €)/ hod – domáci
100,- Sk (3,32 €)/hod – cudzí
Hlasovanie: Za – 5 Proti – 1 Zdržal sa – 0
 8. správcu obecného športového areálu – Mgr. Marián
Frniak
Hlasovanie: Za – 6 Proti – 0 Zdržal sa – 0
 9. finančnú výpomoc vo výške 2000,- Sk obci Topoľníky na
odstránenie následkov po vichrici a krupobití
Hlasovanie: Za – 6 Proti – 0 Zdržal sa – 0

Zopár pekných a múdrych viet

- ▶ Človeka nectí skutočnosť, čím je, ale čo z toho dokáže urobiť.
- ▶ Môže sa stať, že niekto povie maličkosť, ktorá sa presne zmesť do prázdneho miesta v Tvojom srdci.
- ▶ Nespaľuj za sebou všetky mosty. Budeš prekvapený, ako často musíš prekonať tú istú rieku.
- ▶ Nie je hanba spadnúť, ale dlho ležať.
- ▶ Smej sa často, lebo sú ľudia, ktorí žijú vďaka Tvojmu smiechu.
- ▶ Vezmi si čas pre priateľov. Inak Ti vezme priateľov čas.
- ▶ Za mrakom nájdeš vždy slnko.
- ▶ Kto nemá charakter, nie je človek, ale vec.
- ▶ V živote nemožno byť vždy hrdinom, ale možno zostať človekom.
- ▶ Pokiaľ je človek naplnený trpkosťou, šťastie zakotví niekde inde.

internet

OZNAMY

Opätovne musíme oznámiť niektorým občanom, že kontajner na stavebný odpad pristavený pri kultúrnom dome, slúži **výlučne na stavebný odpad**. Napriek viacerým oznamom niektorí občania tam dávajú doslova všetko, čo im príde pod ruku. Nachádzame tam drevo, papier, plasty, sklo. Takýto odpad je potom posudzovaný ako zmesový odpad a obec – teda my všetci občania platíme za vývoz oveľa viac ako za stavebný odpad. Všetky komodity sa pritom vyvážajú, majú svoj harmonogram vývozu. V prípade, že do kontajnera dávajú odpad cudzí občania, nie z Nededže, je potrebné túto skutočnosť nahlásiť na obecnú úradu. Čo sa týka platby za stavebný odpad, túto tiež niektorí občania ignorujú, neprídu na obecný úrad nahlásiť vývoz a následne zaplatiť. Potom sa stáva, že občan, ktorý si príde nahlásiť a vyplatiť stavebný odpad, nemá ho kde vysypať.

Opäť oznamujeme, že stavebný odpad je potrebné nahlásiť na obecnú úradu a zaplatiť poplatok (1 tona = 300,- Sk).

Ďalej upozorňujeme občanov, že kontajnery pristavené pri kultúrnom dome, slúžia pre obecný úrad a materskú školu, aby bol zabezpečený riadny priebeh akcií poriadaných obcou a činnosť materskej školy a školskej jedálne. Každý rodinný dom má svoj kontajner na komunálny odpad aj na plasty, objemový a nebezpečný odpad sa pravidelne vyváža a i napriek tomu nachádzame rôzne komodity (trávu, staré periny a pod.) v kontajneroch pri kultúrnom dome.

Obecný úrad oznamuje občanom, že dňa 15. októbra 2008, t. j. v stredu sa uskutoční v našej obci vývoz veľkoobjemového odpadu (textil, podlahoviny, nábytok, handry). Zber sa uskutoční po celej obci od 12.00 hodiny. Odpad je potrebné v tento deň nachystať pred Váš rodinný dom.

Dňa 22. októbra 2008, t. j. v stredu sa uskutoční zber elektronického a nebezpečného odpadu – všetko čo bolo na elektrinu, batérie, pneumatiky. Zber bude po celej obci od 12.00 hodiny. Odpad je potrebné nachystať v tento deň pred Váš rodinný dom. V tento deň sa uskutoční aj zber plastov.

Zamyslime sa...

Čo také sme do neho hádzali, občania milí, že nevydržal pod náporom toľkej sily. Alebo len niekto zlost' vylieval si, keď autobus čo čakal, stále trčal kdesi.

Obecná matrika

NAVŽDY NÁS OPUSTILI

Mária Ďugelová
Mária Galovičová

3. 4. 1931
5. 2. 1912

12. 8. 2008
26. 9. 2008

Historické okienko

Vážení a milí spoluobčania, leto je opäť za nami. Krásne slnečné a teplé dni vystriedali typické jesenné, ktoré nám svojou sychravosťou oznamujú, že sa opäť blíži zima. Netreba však smútiť, veď aj zima má svoje neodolateľné čaro a hlavne s ňou prichádza obdobie najkrajších sviatkov roka, Vianoc. V tomto historickom okienku nášho Nededžana nakukneme do histórie slovenského národa spred 60 rokov. Presne 29. augusta tohto roku sme si pripomenuli 64. výročie vypuknutia Slovenského národného povstania (SNP), ktoré samozrejme zasiahlo do života aj našich rodákov. Preto im v tomto historickom okienku venujeme zopár spomienok.

Odpor slovenského ľudu voči nadvláde a zverstvám nemeckej fašistickej ríše neustále narastal, a tak začiatkom jari roku 1944 bolo čoraz častejšie počuť o partizánoch, ktorí sa zdržujú v horách. Poslaním partizánov bolo urýchliť porážku fašistickej armády. Neskoršie, v letných mesiacoch, sa k partizánom pridával slovenský ľud a vojenské jednotky slovenskej armády. V auguste 1944 povstanie vyvrcholilo v otvorený boj s fašistickou nemeckou armádou, čím vypuklo Slovenské národné povstanie.

Cez našu obec priame boje neprebíjali, ale v blízkom Strečne, na druhej strane Váhu, sa viedli ťažké boje s nasadením delostrelectva, tankov a letectva. Nemecké vojská útočili aj od Varína z hory Lipovec. V nočných hodinách sa tam presúvali práve cez našu obec.

Z obce Nezbudská Lúčka bolo evakuovaných viacero rodín do domovov našich občanov, aby si zachránili životy a časť majetku, ktorý bezohľadne ničila nemecká armáda, keď zistila, že sa v ich domoch ukrývajú partizáni.

Z našej obce sa SNP zúčastnili viacerí občania buď ako partizáni, alebo ako príslušníci slovenskej armády, ktorá sa pridala k povstalcum.

Svoje životy v SNP položili na oltár vlasti títo občania:

Janek Ignác, ktorý padol v bojoch pri Strečne. Po skončení povstania ho našli obyvatelia Strečna zastreleného aj so svojím veliteľom. Je pochovaný v strečanských horách.

Pavel Štefán, ktorý bol zajatý nemeckými vojakmi pri Strečne, kde bol aj umučený. Sám si musel vykopať hrob a potom ho doňho zastreli. Po skončení vojny bolo jeho telo prevezené a pochované na našom cintoríne s poctou hrdinu, ktorý padol za radostnejšiu budúcnosť našej vlasti.

Cesnek Ignác, ktorý padol v bojoch pri Lipovci v blízkosti Vrútok. Pochovaný je na neznámom mieste.

Kolenčík Ľudovít, ktorý bol zajatý a odvlečený do koncentračného tábora v Nemecku. Odtiaľ sa viac nevrátil, pravdepodobne tam bol umučený.

SNP ovplyvnilo bezpochyby život celému slovenskému národu. Hlavne rodinám, ktoré prišli v tejto „bitke za lepší život“ o svojich príbuzných. Preto by sme mali vzdať úctu tým, ktorí našli v sebe toľko odvahy a hlavne nádeje, aby sa zapojili do tejto výpravy, ktorej cieľom bolo priniesť Slovákom nádej a lepší pohľad do budúcnosti. Preto spomínajme na rodákov z našej obce s úctou, lebo sa tiež zapojili a vo svojej veľkej láske k vlasti obetovali svoj vlastný život. V budúcom čísle nášho občasnika sa pozrieme na život v Nededzi po potlačení povstania a príchodu frontu. Pokračujeme nablúde.

Obecná kronika

Multifunkčné ihrisko

Zámer vybudovania viacúčelového ihriska bol predmetom rokovaní na niekoľkých zasadnutiach obecného zastupiteľstva viac ako jeden rok. Koncom mája 2008 bola podpísaná zmluva s firmou SPORT service, s. r. o., Martin, ktorá sa zaviazala vybudovať ihrisko do 30. 8. 2008. Počas realizácie bolo dohodnuté osadenie sietí za futbalovými bránami na zachytávanie futbalových lôpt.

Odovzdanie a prevzatie ihriska do užívania bolo uskutočnené 11. 9. 2008. Náklady vynaložené na realizáciu viacúčelového ihriska sú vo výške cez 1,6 mil. Sk.

Zrealizovaním myšlienky vybudovania takéhoto ihriska by mal byť predpoklad väčšieho záujmu, hlavne mládeže, o pohyb a šport, teda v konečnom dôsledku o zdravie. Ihrisko je určené pre

občanov Nededze od najmenších po seniorov.

Je záujmom obce, aby športový areál mal aj svojho správcu, ktorého náplňou okrem iného bude aj organizovanie využívania viacúčelového ihriska.

Veríme, že toto ihrisko napomôže pri relaxe, že si tam pri dobrom športe aktívne oddýchnete a zabudnete na každodenné starosti. Dúfame, že všetci spoločne sa budeme starať o jeho údržbu a nebude dochá-

dzať k jeho poškodeniu, aby mohol dlhé roky slúžiť všetkým a pre všetkých.

Privítame od občanov návrhy a požiadavky, aby ihrisko bolo čo najlepšie a najefektívnejšie využívané.

Všetkým prajeme príjemné športové zážitky a veľa víťazstiev.

Prevádzkový poriadok viacúčelového ihriska

1. Viacúčelové ihrisko s umelou trávou je športová plocha určená výhradne na vykonávanie rekreačných športov (tenis, volejbal, minifutbal, basketbal, streetbal, nohejbal, bedminton).
2. Využívať viacúčelové ihrisko sú oprávnené všetky osoby na základe rešpektovania interných pokynov .
3. Používať: športová obuv typu turf. Gumová podrážka, ktorá nemá na spodnej strane klince.
4. Je zakázané:
 - manipulovať na trávniku a v jeho blízkosti s ohňom a kyselínami,
 - manipulovať alebo používať na ihrisku predmety s ostrými hranami,
 - pohybovať vozidlami ťažšími ako 1 tona,
 - vykonávať údržbu trávniku, ak je vonkajšia teplota vyššia ako 30 °C,
 - šplhanie a lezenie po nosných konštrukciách bránok ,stĺpov alebo basketbalových konštrukcií,
 - pri odpratávaní snehu z plochy ihriska zhromažďovať ho pri mantineloch,
 - hrať na ploche, ktorá je znečistená alebo poškodená,
 - poškodzovať alebo iným nevhodným spôsobom ničiť oploenie, mantinely alebo vybavenie ihriska športovým príslušenstvom. Používanie športového náradia na športovej ploche je možné len spôsobom obvyklým.
5. Pred začatím hry je vedúci mužstva povinný sa presvedčiť, či je hracia plocha čistá a nepoškodená.
6. Deti do 10 rokov majú povolený vstup a používanie ihriska len v sprievode svojich rodičov, prípadne osoby- vedúceho, ktorá je staršia ako 18 rokov
7. Viacúčelové ihrisko je možné využívať v nasledovných hodinách:
 - pondelok až piatok od 13.00 do 19.00
 - sobota, nedeľa od 10.00 do 18.00
 - v inom čase po dohode so správcom
8. Správcom ihriska, u ktorého sú uložené kľúče od ihriska je určený Mgr. **Marián Frniak, ul. Potočná č. 92, Nededza**, č. tel: 0902 545 588.
Záujemci o športovanie na ihrisku sú povinní prihlásiť sa u správcu a nahlásiť aj meno vedúceho. Vedúci mužstva je zodpovedný za poriadok na ihrisku, dodržiavanie bezpečnostných opatrení pri hre a za nepoškodzovanie plochy alebo príslušenstva ihriska.
9. **Poplatok za hodinové využívanie športovej plochy je nasledovný:**
 - a) žiaci, študenti - bez poplatku
 - b) futbal: 100,- Sk (3,32 €) / hod. domáci
200,- Sk (6,64 €) / hod. hostia
 - c) ostatné športy: 50,- Sk (1,66 €) / hod. domáci
100,- Sk (3,32 €) / hod. hostia
10. Kľúč a zapožičané športové náradie je potrebné odovzdať po skončení hry, správcovi ihriska.
11. **Každá osoby, ktorá vstúpi na plochu viacúčelového ihriska je povinná sa riadiť horeuvedenými pokynmi.**

Pamiatka zosnulých

November. Preniká nami nostalgia za blízkymi, ktorí odišli z tohto pozemského sveta. Rok či rok mieria naše kroky na cintoríny, ktoré v tomto období rozkvitajú záplavami kvetov a očistým svetlom tisícok sviečok. Všade odpočívajú niekoho blízki, priatelia, známi.

Stojíme pri hrobch, mlčky, s pohľadom upretým do minulosti, alebo v tichom hovore s rodinnými príslušníkmi.

Spomienka na mŕtvych – sviatok dušičiek. Strata blízkeho človeka je vždy bolestná. Preto zastavme sa pri hrobch na chvíľu a zamyslime sa nad životom. Stiahnime sa do svojho vnútra a nechajme sa unášať pokorou, ktorú v sebe v dennom zhone potláčame a podajme ruku blížkemu – na zmierenie s ním i so sebou.

Spomínajme. Na tých, čo už nie sú medzi nami. Na to pekné, čo v našich myšliach zanechali, čo nás naučili. Na ich svojský slovník, prízvuk, črty, prchavý úsmev, lásku, ktorú rozdávali. Zapáľme teda sviečku a prihovorme sa každému milým slovom. Nájdime si však čas aj pre rodinu, pre ľudí. Nielen v tento novembrový sviatok.

*Je taká chvíľ'a.
Skončí sa život, začne
spomienka.
Vytryskne zo srdca ako
utajený prameň.
A rozlieva sa do dní...*

Sedembolestná Panna Mária

Sviatok Sedembolestnej Panny Márie, ktorú pápež Pavol VI. vyhlásil v roku 1966 za hlavnú Patrónku Slovenska, sme si pripomenuli v tomto roku opäť 15. septembra. Prvá zmienka o sviatku Sedembolestnej Božej Matky pochádza z roku 1412, keď sa spomenul na cirkevnom sneme v Kolíne nad Rýnom. Pre celú cirkev ho však ustanovil až pápež Benedikt XIII. roku 1727 a zároveň povolil, aby sa Panna Mária Sedembolestná uctievala ako Patrónka Slovenska. Jej národnou svätýňou sa stal šaštínsky chrám, opradený mnohými zázrakmi na Máriin príhovor. Jeho dejiny siahajú do roku 1564. Pápež Pavol VI. mu roku 1964 udelil titul baziliky minor (menšej).

Sedem je v biblickej reči symbolickým číslom a znamená plnosť. Mariánski ctitelia vymenúvajú aspoň sedem najznámejších bolestí Božej Matky.

Prvou je proroctvo Simeona, ktorý jej na 40. deň po narodení Ježiša predpovedal ťažkú budúcnosť Božieho Syna a aj to, že „jej vlastnú dušu prenikne meč“.

Druhýkrát Mária trpela, keď musela s dieťaťom utekať do Egypta pred Herodesom, ktorý dal v strachu pred novým kráľom vyvraždiť v Betleheme a na okolí všetkých chlapcov mladších ako dvojnásobných.

Tretou bolesťou bola pre Máriu strata 12-ročného Ježiša v jeruzalemskom chráme počas veľkonočných sviatkov.

Štvrtú a piatu bolesť prežívala matka Božieho Syna pri umučení syna, keď sa s ním stretla na krížovej ceste a keď stála pod krížom.

Posledné dve bolesti ju zasiahli po Ježišovej smrti, keď držala v náručí jeho mŕtve telo a keď jej ho vzali, aby ho uložili do hrobu.

Svojim utrpením spolupracovala Mária na vykupiteľskom diele Syna a veriaci ju uctievať ako matku plnú bolestí.

Slováci k nej oddávna prechovávali osobitnú úctu a dôveru v trápeniach. Omšové texty zo sviatku Sedembolestnej vyjadrujú vieru, že „ani teraz neprestáva orodovať za nás a s materinskou láskou sa stará o bratov a sestry svojho Syna“.

Čo hovorí legenda

Práve k nej sa viaže legenda, ktorá hovorí o pôvode pútnického miesta i sochy Sedembolestnej.

Imrich Czobor, zástupca uhorského palatína a vlastník šaštínskej pevnosti, bol prchkej povahy. Svojej nábožnej manželke Angelike Bakičovej pripravil nejednu trpkú chvíľu. Aj v ten deň, keď sa viezli kočom záhorskou rovinou, sa pre čosi nepohodli. Imrich rozpálený hádkou, sa neovládal, vysotil manželku z koča a hnal kone ďalej. So slzami v očiach si Angelika kľakla na zem a vrúcne sa modlila za obrátenie svojho manžela. Odrazu sa jej zdalo, že pred ňou stojí Sedembolestná so súcitom v tvári. Nešťastná žena sa ešte vrúcnejšie modlila a sľúbila, že ak sa jej muž naprávi, dá z neďalekého hruškového stromu vyhotoviť sošku Matky Božej a postaviť kaplnku. Na Angelikinu dušu sa zniesol pokoj a v nádeji sa pobrala domov. O chvíľu spozorovala koč, a keď sa priblížil, spoznala svojho manžela. Imrich Czobor vystúpil z koča, pokorne ju poprosil o odpustenie a súhlasil so sľubom, ktorý dala manželka Matke Božej. V ten deň roku 1564 sa tu uskutočnil prvý zázrak – uzdravilo sa ľudské srdce. Socha Sedembolestnej Panny Márie onedlho

skutočne stála na mieste, kde sa príhoda odohrala. Veriaci v čoraz väčšom počte nasledovali Imricha a Angeliku, ktorí sem prichádzali s rodinou i so služobníctvom, pribúdalo aj zázračných uzdravení. Vtedy sa splnila druhá časť Angelikinho sľubu – pre sochu dali postaviť trojbokú kaplnku, ktorá sa stala cieľom mnohých procesií.

Chrám zasvätený Sedembolestnej Panne Márie

Chrám zasvätený Božej Matke vznikali na našom území najmä po roku 1250, teda po odchode Tatárov. Necelé tri desaťročia predtým vznikla vo Florencii rehoľa servítov, ktorí sa venovali úcte Sedembolestnej Panny Márie. Jej uctievanie sa neskôr rozšírilo aj na naše územie. Postupne bolo na Slovensku zasvätených Sedembolestnej Panne Márii vyše 45 kostolov a kaplniek a v druhej polovici 16. storočia, sa s jej uctievaním začalo aj v Šaštíne.

Dňa 22. mája 1927 dekrét Svätého Otca Pia XI. Celebre apud Slovacham gentem (Slávna u slovenského národa stojí svätýňa) **navždy vložil osud Slovenska do rúk Matky Božej.**

Dňa 21. septembra 1991 sa Nededza obliekla do sviatočného rúcha – v tento deň bol novopostavený kostol vysvätený biskupom Mon. Františkom Rábekom a zasvätený Sedembolestnej Panne Márii.

Na jej sviatok 15. septembra slávime v našej obci hody. V tomto roku sme oslávili hody dňa 14. septembra, v nedeľu kultúrno-sportovým populudním. Najskôr si zmerali sily vo futbale veteráni z Nededze proti Tepličke nad Váhom. V priateľskom zápase vyhrala Nededza 4:3.

Nakoľko bolo veľmi sychravé, studené počasie všetkým prišlo vhod sa premiestniť do sály kultúrneho domu a pozrieť si kultúrne vystúpenia. Hneď na začiatku sme obdivovali pekné vystúpenie detského folklórneho súboru Pastierik zo Žiliny – Soliniek. Po ňom to už bol folklórny súbor z Kysuckého Nového Mesta a tanečnice z hip-hop-ovej skupiny z Nededze.

Taktiež je potrebné spomenúť speváčku skupinku zo súboru Terchovčiek, ktorá svojím spevom prispela k dobrej nálade prítomných občanov. Boli to pekné, hodnotné vystúpenia všetko mladých ľudí, ktorí takto rozvíjajú svoje talenty a prispievajú k zachovávaniu pekných ľudových tradícií. Medzi jednotlivými predstaveniami sa každý mohol občerstviť a ochutnať guláš, ktorý pripravili členovia obecného hasičského zboru. Po ukončení jednotlivých vystúpení začala hodová zábava, kde do tanca vyhrávala skupina Progres.

Napriek nepriaznivému počasiu môžeme povedať, že hodovú nedeľu sme oslávili veselo a družne. Preto treba poďakovať všetkým, ktorí prispeli k hodnotnému a peknému priebehu hodovej slávnosti.

V pondelok na sviatok Sedembolestnej Panne Márie sme sa zišli k oslave na slávnostnej svätej omši v krásne vyzdobenom kostole, ktorú celebraval pán kaplán Štefánik. K slávnostnej atmosfére prispeli naše organistky, spevokol od Kapucínov zo Žiliny, dievčatá v krojoch. Medzi obetnými darmi bola okrem iného i pekná sviatočná torta a sladkosti, ktorých sa ušlo okrem detí aj nám dospelým. I tu treba poďakovať všetkým, ktorí sa zaslúžili o pekný a dôstojný priebeh sviatku Sedembolestnej Panny Márie.

„Sedembolestná Panna Mária, Tebe slovenská spieva krajina“.

KAPLNKOVÝ PRÍBEH

Na prechádzke po okolí našej peknej dediny sa určite každý z nás zatúlal do Vrškov a na rázcestí si možno iba odpočinul, možno sa zamyslel či pomodlil pri kaplnke. Zdá sa nám, že tam stojí odjakživa. Nie je to tak, kaplnka má svoj príbeh a ten Vám teraz porozprávam.

Autorom kaplnky je pán Vincent Ferianec. Jej zhotovením vyjadril vďaku za to, že sa šťastne, živý a zdravý vrátil z frontu. Počas 2. svetovej vojny tesne pred inváziou nemeckých vojsk do vtedajšieho Československa bol odvelený do Sudet k mestu Aš. Po prekročení českých hraníc nemeckými vojskami ostali československé jednotky bez velenia. Nastal zmätok a vojaci sa nakoniec rozutekali. Aj p. Ferianec sa vybral na strastiplnú cestu domov z opačného konca republiky. Bez jedla, bez peňazí.

Ako železničiar sa vedel nákladnými vlakmi dopraviť cez Južné Čechy až do Bohumína. Odtiaľ už šľapal len peši. Vrátil sa cez Horný Vadičov. Po návrate zistil, že aj v Nededzi sú už Nemci a hrozilo, že ho hľadajú. Preto počkal v horách do zotmenia a tak sa vrátil domov. Šťastný, že sa mu to podarilo. Cítil potrebu zhmotniť svoju vďaku, preto vyrobil „našu“ kaplnku.

V minulých rokoch bola pôvodná soška, ktorá bola umiestnená v kaplnke aj opravovaná. Po jej rozbití bola ešte za života p. Ferianca nahradená obrázkom pražského jezuita. V roku 1992 k pôvodnej kaplnke pribudla na druhej strane nová. Do nej bola umiestnená soška donešená z hory Zvir v Litmanovej, z pútnického miesta na Východnom Slovensku.

Rázcestie vo Vrškoch v nás zostáva zachované ako miesto, kde si treba odpočínúť, pomodliť sa alebo zapáliť sviečku. Silná búrka, ktorá sa prehnala cez horu nedávno, zničila jednu z kaplniek. Zatiaľ sa vždy našla dobrá duša, ktorá opravila čo bolo treba. Dúfajme, že sa zas nejaká, vlastne skôr nejaký dobrý mužský duch nájde a urobí znova dobrý skutok. Asi málokto z mladšej generácie poznal tento príbeh. Je zaznamenaný len v pamäti našich starších spoluobčanov. Je dobré na takéto príbehy nezabúdať. A vy ostatní, ak si pamätáte na niečo, čo by ostatných zaujalo, dajte nám vedieť. Radi sa zabavíme, poučíme, možno poplačeme nad niečím, čo sa stalo už dávno, ale bolo by škoda na to zabudnúť.

J. S.

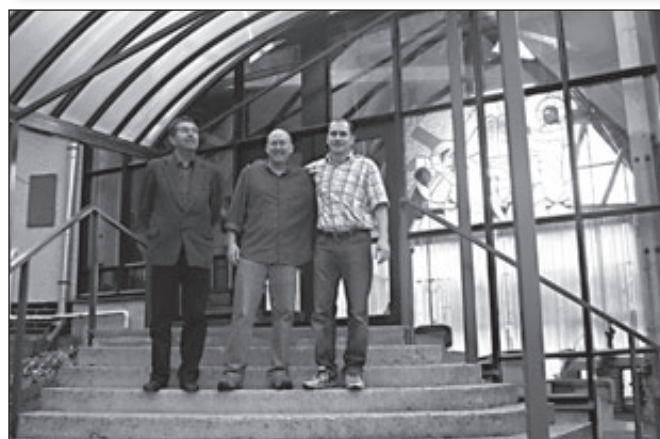
PS: Dnešný stav kaplnky je žalostný. Nájdu sa šikovní chlapi v Nededzi, ktorí pomôžu zachovať „dedičstvo“ našich predkov?

Návšteva z USA

Naši rodáci bratia Alojz a Jozef Konekovci odišli na prelome 19. a 20. storočia za prácou do USA. Z Ameriky sa Jozef Konek nevrátil, zostal v USA, ale vždy sa zaujímal o svoju rodnú dedinu. V roku 1907 patrili ešte aj so sovojím bratom medzi prvých rodákov, ktorí prispeli na vybudovanie kríža na cintoríne. Ich mená nám doteraz pripomínajú, že nezabúdali na svoj rodný kraj. V Amerike mal Jozef svoju rodinu – potomkov, ktorí sa taktiež zaujímajú o našu obec i svoju rodinu v Nededzi. V roku 1996 navštívila našu obec Kathy Koneková, vnučka Jozefa Koneka a najmladšia dcéra Eduarda Koneka, ktorý mal desať detí z toho dve adoptované. Pri tejto návšteve sa pani Koneková zúčastnila stretnutia so starostom obce pánom Zaymusom a poslancami Obecného zastupiteľstva na Obecnom úrade. Dôvodom tohto stretnutia bolo poďakovanie rodine Konekových za zorganizovanie zbierky, ktorá bola použitá na zaplatenie vitráže Krížovej cesty v kostole. Potom už rodina Koneková formou listov sa zaujímala o svoju rodinu a našu obec. V minulom roku prispela táto rodina finančným darom i Základnej škole v Gbeľanoch.

Na základe listového kontaktu medzi rodinou v USA a rodinou na Slovensku sa uskutočnila ďalšia milá návšteva. V sobotu 27. septembra 2008 prišiel do Nededze na pozvanie nášho občana Pavla Koneka jeho príbuzný a menovec Paul Konek, ktorý je synom najstaršieho Eduardového syna a synovcom Kathy Konekovej. Patrí medzi štvrtú generáciu Konekových žijúcich

v USA. Veľmi rád sa s nami stretol, aby sme vám mohli predstaviť potomka našich rodákov. Žije v štáte Washington a je pilot. Je veselý, dobrodružný, vďaka svojmu povolaniu pozná kus sveta.

Na Slovensku bol však prvýkrát a jeho dojmy boli dobré. Bol veľmi rád, že môže vidieť dedinu svojich predkov. Porozprával o svojej rodine. Všetci jeho príbuzní majú svoje rodiny. S tetou Kathy sú v kontakte, i keď žijú od seba 480 kilometrov. Po krátkom stretnutí na obecnom úrade si pozrel náš kostol Sedembolestnej Panny Márie a kríž na cintoríne. Jeho návšteva potom pokračovala v rodinnom kruhu Konekových v Nededzi. Záverom možno konštatovať, že je veľmi pekné, keď sa rodina takto stretne i napriek veľkej vzdialenosti, a že ďalšie generácie na seba nezabúdajú. Návšteva nás potešila a sme radi, že i prostredníctvom fotografií Vám môžeme predstaviť potomka našich rodákov, ktorým sa rodná dedina navždy vryla do pamäti.

SKUTOČNÝ SVET

Keď sa narodil, bolo krásne jarné popoludnie. Slnko príjemne hrialo, na nebi nebolo ani obláčika. Odvšadiaľ bolo počuť spev vtáčikov, vôňa práve rozkvitnutých kvetov sa rozplývala po celej prírode. Všetko sa rodilo, všetko sa prebúdzalo k novému životu a on bol šťastný, že sa narodil do tohto krásneho sveta. Vtedy si myslel, že toto je ten skutočný svet. Ani netušil, ako sa mylil...

Prvé roky života mu ubehli veľmi rýchlo. Prvé slovo, prvý krok, neskôr prvá cesta do školy. Všetko bolo také ideálne. Darilo sa mu a vždy pri ňom stáli jeho obetaví rodičia, ktorí mu pomáhali a podporovali ho. Veril, že takto šťastne prežije celý svoj život. Myslel si, že toto je skutočný svet plný radosti, smiechu, úspechov. Ale mylil sa...

Následujúce roky priniesli zmenu. Prvá krádež, prvá droga, prvý pokus o samovraždu. Všetko sa mu zrútilo. Stratil priateľov, stratil chuť do života, zmysel života. Dostal sa na úplné dno. Ale ešte vždy pri ňom stáli jeho obetaví rodičia, ktorí mu pomáhali a podporovali ho. Myslel si, že až teraz spoznal skutočný svet plný sklamaní, bolesti, slz. Ale mylil sa...

Prišiel však jeden deň, vďaka ktorému všetko pochopil. Ráno sa zobudil do krásneho slnečného dňa, rovnakého ako bol deň, kedy sa narodil. Obliekol sa a vyšiel na ulicu. Len sa tak prechádzal a pozoroval ľudí. Všetci sa kamsi ponáblali. Niektorí so zamračenou tvárou a niektorí s úsmevom na perách. Po ceste stretol jednu babičku s dvoma plnými nákupnými taškami.

kami. Dlhو váhal, ale nakoniec sa rozhodol pomôcť. Babička ho obdarovala poďakovaním. A vtedy pocítil príjemné teplo kdesi pri srdci. Ako tak kráčal ďalej, zbadal svojich starých priateľov, ako sa snažili v obchode ukradnúť rôzne drobnosti. Už v nich však nevidel priateľov, iba ľudí, ktorých kedysi dávno poznal. Pomaly začínal byť hladný, tak sa vybral do reštaurácie. Tu ho obsluhovala jedna milá servírka, preto jej pri odchode nechal celkom slušné spreptné. Ona ho za to obdarovala širokým úsmevom. Opäť pocítil to príjemné teplo pri srdci. Po obede sa rozhodol ísť do parku. Videl tu deti, ktoré sa veselo hrali, zaľúbené páriky, ktoré so potichu vymieňali nežnosti, ale videl tiež ľudí bez domova snažiacich sa aspoň trochu si pospať na lavičkách. Kráčal ďalej, až sa dostal na námestie ku kostolu. Nikdy v Boha neveril, ale aj tak vošiel dnu. Sadol si do lavice a pozoroval okolie. Videl tu ľudí kľáčiacich na kolenách a prosiacich za seba alebo za svojich blízkych. Nechápal, ako môžu prosiť niekoho, koho v živote nevideli. Nerozumel im. Aj napriek tomu tu zostával, pretože cítil nejakú zvláštnu silu, ktorá mu nedovoľovala odísť. Keď po niekoľkých hodinách vyšiel z kostola, bola už tma. Vybral sa teda cez park domov. V noci park vyzeral celkom hroziivo. Opäť stretol svojich starých priateľov. Tentoraz však nič nekradli, ale obťažovali jedno dievča. Keď podišiel bližšie, spoznal v nej servírku z reštaurácie. Neváhal a rozbehol sa jej na pomoc. Podarilo sa mu to celkom jednoducho, vedel, že jeho niekdajší priatelia sú zbabelci. Poprosila ho, či by ju neodprevadil k domu. Súhlasil. Po ceste sa spolu rozprávali a zistili, že majú veľa spoločného. Bol rád, že ju stretol. Zasa ho začalo hriať pri srdci. Keď sa rozlúčili, pobral sa domov. V hlave mu stále vírili všetky jej slová. Stále si vybavoval je krásny široký úsmev a veľké čierne oči. Už bol takmer doma, stačilo prejsť len cez jeden prechod. Avšak bol taký zamyslený, že si nevyšiel prichádzajúce auto a vkročil na cestu...

Zomrel. Ale zomrel šťastný. Pochopil, že svet nie je ani čierny, ani biely. Pochopil, aký je skutočný svet. Je farebný, plný pekných i menej pekných chvíľ, plný radosti aj smútku, smiechu aj slz. A nakoniec našiel aj to, po čom tak veľmi túžil – zmysel života, ktorým je pomáhať iným a robiť ľudí šťastnými... K. M.

K. M.

Jeseň

**Prišla jeseň, taká istá a predsa iná,
zhadzuje listy zo stromov,
cestou do školy je mi zima,
a teším sa späť domov.**

**Deti sa naháňajú po lúke,
vysoko púšťajú šarkanov,
farebné listy na ruke,
a zem plná gaštanov.**

**Vietor vanie na všetky strany
pozdĺž riek, aj pri poliach,
je všade, aj medzi nami,
že ho nohy nebolia!**

**O rok je tu jeseň zas,
ale iná nevidaná,
plná krás.**

internet

Odpad, odpad...

Odpady vznikajú pri každej ľudskej činnosti, vo výrobnej i spotrebiteľskej sfére. Ich vznik a hromadenie predstavuje výrazný zásah do životného prostredia. Odpady obsahujú látky, ktoré často ohrozujú prakticky všetky zložky prostredia, t.j. kvalitu vôd, ovzdušia a pôdy. Prenikajú do rastlín a cez potravný reťazec ohrozujú zdravie a život živočíchov a ľudskej populácie.

Správne nakladanie a hospodárenie s odpadmi sa preto stáva rovnako dôležitým problémom, ako zabezpečenie základných životných potrieb.

Odpad je na svete tak dlho ako život sám. Bol, je a bude. Na tom sa nedá nič zmeniť. Zmeniť sa dá len prístup k nemu. Nesmieme podceňovať jeho vplyv na náš život a musíme si začať uvedomovať, že pokiaľ budeme odpad prehliadať, nebude naše okolie, obec nikdy pekné a vhodné miesto pre život. Nebuďme ľahostajní ak chceme, aby prostredie v ktorom budú môcť naše deti a vnúčatá žiť bolo pekné a hlavne zdraviu prospešné.

Pomaly ale isto sa blíži Sviatok Všetkých svätých a Pamiatka zosnulých,

kedy hojne navštevujeme cintoríny a spomíname na našich zosnulých. S týmito sviatkami sú spojené upratovacie práce na hroboch a ich následné skrášľovanie. V tejto súvislosti Vás chceme vyzvať, vážení spoluobčania, aby ste dbali na poriadok nielen na hroboch, ale aj v celom areáli cintorína a v jeho bezprostrednej blízkosti.

Už v minulom čísle Nedežana sme písali, že v apríli sa uskutočnilo čistenie cintorína. Pri ňom bolo vyzbierané odpadu za dve traktorové vlečky. Viem, že aj silný vietor urobí svoje a odnesie všeličo tam, kde nechceme. Ale to je naozaj len mizivé percento z celého tohto odpadu. Deväťdesiatdeväť percent z neho ide na naše „triko“.

Pri cintoríne je predsa kontajner, odpad patrí tam.

Udržujme čistotu nielen na svojom, ale aj na obecnom. Nech aj príležitostní návštevníci, ktorí prídu zapáliť sviečku svojim blízkym či priateľom vidia, že v Nedeždzi žijú kultúrni ľudia.

M.M.

Takéto krásne smetné nádoby potešia oči okoloidúceho (a určite aj smetiarov), pátrajte v uliciach Nedeždze...

Ak máš talent maľovať, nezáleží na mieste, svojim štetcom daj pečať popolnici na ceste.

*Hoc prázdniny a dovolenky sme my mali,
práce v našej obci neustali.
Ulica Potočná asfaltovým povrchom sa pýši,
radosť po nej chodiť na aute či peši.
Potok Kotrčiná zbavený buriny,
to študenti naši sa trochu činili.
Dolu na ihrisku veľké zmeny nastali,
multifunkčné ihrisko do vienka sme dostali.
Na Záplotí najväčšie zmeny sú,
namiesto jednej už tri ulice sú.
No toto všetko nespadlo nám z neba,
hľadať za tým úsilie, prácu a peniaze treba.
Všetko síce nerobí sa podľa nášho gusta,
často kritizujeme a otvárame ústa.
Je to správne, a tak to má byť,
nemôžeme všetci so všetkým súhlasiť.
Treba sa zaujímať, čo v obci deje sa,
nech v Nededzi našej len dobre žije sa.
A tak, občania, vážení a milí,
je na nás, aby sme si obecný majetok chránili.*

Naše detičky = usilovné včeličky

